

CATALUNYA

REVISTA SETMANAL

Montaner, núm. 22. ♦ Número solt, 25 cts; -l'any 10 ptes.; trim. 3 ptes. - Estranger, 15 ptes. l'any.

Any VII

Barcelona 27 Desembre de 1913

PERTENECE A LA BIBLIOTECA
DEL
ATENEU BARCELONÉS

Núm. 321

SUMARI

La Mancomunitat autoritzada.

La nostra actuació, per LLUIS BERTRÁN I PIJOAN.

Fi d'any, per JOSEP LLEONART.

Sonets, per LLUIS VALERI.

Les meves Espanyes, (*Acabament*), per LOUIS BERTRAND.

Nota bibliogràfica — *Diccionari català-castellà i castellà-català*, A. Rovira i Virgili, per J. M. LÓPEZ-PICÓ.

Informació

De l'Institut d'Estudis Catalans.

Index de l'any 1913.

Biblioteca "Illes d'Or"

La més selecta de les Biblioteques literàries

1 pta. el volum

Les illes d'Or.—de F. Mistral (trad. Maria Antonia Salvà).

Vida al pas.—Per Joan Maragall.

Somnis.—per Guerau de Liost.

Se troben de venda a la Casa Luis Gili. Editor i llibrer, Clarís, 82, i a nostra Administració.

La Mancomunitat autoritzada

Per nosaltres, que sempre hem estat partidaris de les joies modestes, és una joia autèntica la primera afirmació legal de la Mancomunitat, enc que sigui en una forma tota nua i temorega.

La admirable tasca conjunta de les quatre Diputacions Provincials catalanes ha permès d'arribar a aquest primer grau de saó sense que hagi calgut el procediment de l'estrèpit, el concurs de la sotragada. Aquesta consagració legal ha vingut lentament, però dolçament. Tant lentament que ans que al demanar-la per primer cop no fóssim en capacitat de fer-la valdre, en el temps transcorregut poden haver-se estudiat sos més urgents problemes, i el laborat sos plans de la primeria. Tant dolçament, que l'acció política catalana, conduent a la Mancomunitat, ens ha d'ésser comptada com a títol d'educació civil i de seny moderníssim en la política; tota aquesta acció és estada quelcom d'inaudit a Espanya, i cal confessar que el ideal català ha amarat de noble i bella superioritat inclús els vells partits polítics espanyols, inclús els vells partits revolucionaris: veieu si n'és de gran la força d'una evolució ordenada envers un ideal de perfecta possibilitat i de pura substància patriòtica.

Cal felicitar al Govern conservador per la seva simple reconeixença a la Gazeta d'un progrés d'absoluta maduresa parlamentària. Es pot dir sense paradoxa que un govern que hagués esperat declarar aquella reconeixença, hauria fet obra verament revolucionària, però és tant poderós encara entre els castellans el prejudici anti-català, que si no en un ordre de principis, cal, en l'ordre humà, agrair-los vivament l'honestedat en un quasi-contracte.

I cal felicitar-nos d'ésser catalans, d'ésser forta i serena gent de Catalunya. La nostra moderació tàctica, plena d'esperit intensíssim, és averany de les majors victòries. I cal felicitar a Catalunya, mare nostra, per tal com extensament i delicadament aprenem les millors maneres de servir-la.

*

Un dels números de Gener de CATALUNYA, serà especialment dedicat a la Mancomunitat, amb valiosíssima col·laboració, amb el testimoni fervent de la nostra més alta joventut.

La nostra actuació

El poc seny de uns quants polítics ha portat l'Espanya a un desgavell indescriptible; l'espectacle miserios que ens ofereix l'actual estat de coses fa basarda i és capaç de desorientar fins els més ardits; fa un quant de temps, tothom va dient que la situació del país no pot arribar ja a un pitjor; i, no obstant, a cada nou incident o canvi d'alguna importància s'accentua encara l'empitjorament: a ón anirem a parar?

La funesta crisi del 1909 dura encara per sos mals efectes i es perllonga entre nosaltres com una tempesta qui es perpetua de comarca en comarca, recomençant per la qui en fou víctima primera; la concupiscència domina; tota patria es fa convergir en interès de política, tota política en un partit i tot partit en miserables personalismes amb l'antipàtica corrúa d'encasillaments, componendes, compromissos, etc. Perxò els professionals aprofitats malmeten els més transcendents negocis comptant amb un còs d'opinió, tot desllorigat i en general adormit; i que bona cura hi tenen que l'inconsciència més desoladora plani arreu; aixís es juguen la túnica de la patria. Què vol dir l'amillorament del país davant la conveniència d'un polític?

Mes això no impideix que ells s'horroritzin i posin en commoció la gran inconsciència de l'Iberia, esquinçant farrisaicament llurs vestimentes, quan un poble, qui vol regenerar-se, alça la veu i treballa; al qual ells pretenen contraposar-se amb un fals crit de *¡Viva España!*

Sòrdides maquinacions estenen per tot arreu una xarxa asfíxiadora; i a cada trencadissa sorgeix una nova fracció qui esdevé un nou partit; i cada nou partit crida contra tot i contra tots, esbombant programes inflats, sense finalitat concreta, abarroats de paraules sesquipedalies, buides i infecundes. En Dato podria dir-nos l'improba tasca que li toca d'anar desfent la terrible tramadura que's va teixir en Romanones... i altres caps de colla.

Enfront del paorós problema del Marroc, inel·ludible avui; enfront de la crisi orgànica del país; dels desmans revolucionaris i de l'estat crític de l'Hisenda; quan les gran potencies es preparen amb formidables instruments de tota mena, i amb l'excusa — o sense excusa — d'assegurar i expandir el comerç llur, es creen nous drets, imposant-se als febles i quan, en conseqüència, cal més que mai serenitat i fermesa per no perdre ni un moment l'equilibri, aquí es passa miserablement el temps; jugant a partits, destruant el còs social, desorientant la col·lectivitat, fent perdre la fe als homes de bona voluntat. Qui pot evadir responsabilitats fuig ben depressa del compromís, mentres tant, però, clandestinament i per l'espatlla va sots-cavant el seu contrari, i sent una satisfacció íntima, — vergonyosa si no és palesa, cínica si s'esterioritza —, quan aquell trontolla; i així l'ideal que té és l'ideal de la destrucció, la victòria de l'odi meçquí, la polsaguera de la destrucció; sense curar, però, d'emplaçar-hi en son lloc altra cosa qui deu respondre a la funció de l'organisme de l'Estat... això sí, *¡Viva España!*

I encara, be podem dir que s'ha arribat a un punt en que els qui volgueren ser els més acèrrims defensors de l'ordre, són els qui, potser, avui comprometen la difícilíssima situació de la política espanyola. Veusaquí els ínclits mauristes com s'empenyen en fer estelles la roda que encara restava un xic passadora per la via de la Corona que ells tant veneren i consideren sinònima de patria. O, el gran Maura, el qui era destinat a tenir en l'història una ressonança pariona a la del Crist, diuen; O, Maura és tot, llei, cànon, és Espanya!; i s'aparellen per fer-lo sortir arreu, arreu, cinquanta vegades alhora si fós possible. Pot ser tot plegat un joc de nova invenció, un sport ben espanyol: jugar a Maura; ell qui a sa guisa juga també, i els cabalístics que l'entenguin.

Es clar, en mig d'aqueixa confusió

no hi manca qui llenci pressagis apocalíptics. Qui sab si té raó; però al menys que faci promences i que bregui per al llur adveniment, tal com usaven fer els vers profetes qui després de la desolació i del càstic profetaven la ventura i la plenitud del Messias.

Mireu com aqueixes desorientades corrents atenyen fins homes de l'alt tremp de l'Azorín, víctima aneu a saber de qui. El discurs que tant singular baró llegí davant un estol d'amics a la sòrnia vila d'Aranjuez, quan l'íntim homenatge, em fa l'efecte que el degué escriure en una mala hora de sotjouador desengany; el seu parlar de camps desolats, d'esplanades immenses i mortes, de pedregals dessaborits, d'homes sense arrogància, de joves pàl·lids, de l'emigració, de la misèria i de la fam, tenen l'accent d'unes lamentacions qui ressonen tetricament en la buidor de coses mortes.

— Oh eximi Azorín, perquè així parles; si hi han esplanades tant immenses com mortes, prou ho sabeu, també hi han puigs rocosos on el cep dona abundoses cepades!

Mentres tant els qui el feren víctima criden *¡Viva España!* Mes, ón és Espanya? podriem preguntar, retreient-ho amb l'il·lustre Azorín, com deia en Larra. Espanya és per a aquells una idea transcendental, «una abstracció volàtil, un mot de la retòrica», doncs, ón és Espanya?

Es així que ja avui en dia, únicament nosaltres, els nostres, la Lliga Regionalista, la que amb sa política constructiva, plena de sentit de vida i adaptada a les exigències biològiques de les nacionalitats, és autoritzada per a cridar en veritat *Visca Espanya!*; tots els altres, els vells carcaces dels sistemes caducats i fallits no tenen dret a cridar-ho, fóra un desprestigi.

Som nosaltres, els de l'Escola de la Lliga qui devem llençar ben alt el crit de ressorgiment, inconfundible per damunt de tota la xorca cridoria dels qui malversen el patrimoni de l'Espanya esquarterada. El nostre crit ple d'aïres de vida és el que deu escampar un alè removedor sobre'l llot de les concupis-

JOIERIA * PLATERIA * RELLOTGERIA

CABRÉ

RAMBLA DEL CENTRE, N.º 30

Garantia absoluta en tots els objectes ♦ Economia en els preus

cències, sobre l'inconsciència dels pobles ibèrics perquè es despertin en frissons de vida cap a la reconstitució de les nacionalitats qui componen això que se'n diu l'Espanya.

* * *

Si per tot l'Estat espanyol en general hi passen coses capaces de fer perdre l'equilibri de l'acció eficaç cridant l'escepticisme i el pessimisme, en quant a nosaltres, a Catalunya, s'hi afegeixen altres atacs: se'ns befa la llengua, això qui sintetitza la fesomia, el caràcter, els costums, el dret, la vibració de l'esperit de nacionalitat; se'ns relega per *provincianos*, se'ns penyora de separatistes, se'ns atia l'odi dels nostres germans; i hi ha moments que hom dubta, neguiteja i odia també en un moment de

torbació; torbació que, fent-se duradora, engendra el caos que ens rodeja. Perxò, sobre tanta misèria cal que ens domini la santa Serenitat i el Seny optimista, anant fent via amb persistència d'acció cap a la victòria; sabrem imposar-nos amb serenitat i mesura.

D'aquesta faisó devem cridar nosaltres *Visca Espanya!*, la de les nacionalitats varies, la de les regions vives, tal com per Déu fou feta i per Natura; no la de les províncies mortes, la del mapa arbitrari, que en tal cas el *mori*, no és crit de mort, sinó de vida.

LLUIS BERTRAN i PIJOAN

RON BACARDI

FI D'ANY

Sobre l'any que fineix me vénen pensaments de mort. Me compareixen les ànimes dels qui han plorat sobre Espanya i jubilatment han cantat una Espanya fugint de la tradició de mort: una patria millor. De Ganivet a Costa, de Costa a Maragall, de Maragall a Oliver, han anat caient els anys i el plany d'aquests hòmes amb el color peculiar de cada esperit ha tingut de ser el mateix: la Espanya irredempta, com si estés aturada, tornant a caure en allò que ja havia estat la seva caiguda.

Per què, Senyor? És que no volem o que no podríem anc que volguessim? O potser és la vostra voluntat, que dels dolors en vol treure unes quantes plantes humanes escollides com són aquells vidents, i d'aquest fet repetit engendrar-ne la fesomia tragicament espiritual de la Espanya irredempta que es vol redimir, l'ànima de la qual cerca el còs entre la confusió.

Però, judicar és més fàcil que governar. I si no fós ni culpa dels que manen ni la vostra voluntat, Senyor, sinó que els que manen es trobin amb el regueró ja fet que limita la seva voluntat i emmotlla els seus actes: la tradició. Però, és clar, vindran els que no es conformen amb una tradició de desesperança i es produirà aquell cercar refugi en una tradició diferent, aquell poètic somniar una patria nova, que potser farà l'efecte d'arrancament, de separació, i no serà sinó el més sensible de la patria clamant plany i anhel.

Aqueixes veus, com a filles de un gran dolor fan la nostra riquesa espiritual. Els místics cercant refugi en una recatada tradició, tant malalts d'Espanya, més apartant-se de la seva acció. I els de desiara i d'ara, com els que hem anomenat, que anhelan en la terra mateixa una patria nova com la de les seves entranyes, que l'han cantada com si

ja governés, els que a hores s'han sentit rei o poble, poetes, podríem dir inspirats dels polítics de l'anhel, polítics que el dolor de sentir finament els mals de mort, els ha donat accents de poeta, veusaquí la tradició nova sobre la irredempta tradició que fretura d'esperit.

I còm és, Senyor, que govern i consciència tenen de moure's sense arribar a trobar-se condemnats a ser causa i efecte, dolor inevitable i ai de dolor, i no còs i ànima compenetradament?

Però, comença la irredempció en els pocs o en els molts, Senyor? Les grans desesperances que de sobte ens corprenen i les grans recriminacions que al llampec d'un fet abranden en el cor dels que remouen la veu pública amb els periòdics o la paraula, i s'escampen enfosquant el país?... i aquest rematar-nos continuament: la col·lectivitat contra els pocs, una col·lectivitat contra una altra, aquest prurit col·lectiu de governar, no són, Senyor, un afeixugament que vé a retardar el temps de la patria nova? No patim potser encara més de l'escàndol del judici que no pas dels mals que judiquem?

Qui vindrà amb una veu nova que tot sofrint i cercant la renovació abrandi l'amor per tota Espanya? Ja hi ha estat, ja hi és: aquells místics, i els de més ençà, sensibles al dolor que els toca i optimistes alhora de una patria nova: de Ganivet a Costa, de Costa a Maragall, de Maragall a Oliver, cada un amb el color peculiar del seu esperit. Els de entre ells que ja no's troben aquí haurien sentit segurament aquest fi d'any un acostament a la seva tradició d'anhels en el Reial Decret del 18 de Desembre. D'aquests acostaments entre la patria que anhela i la que disposa, en pot venir la patria nova en que totes les tradicions pures coincidarien.

JOSEP LLEONART

— EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES —

LA EGIPCIA

SOCIETAT ANÒNIMA

La més important d'Espanya-20 sucursals amb telèfon-Central: Pelayo, 44, telèf. 1,113 ♦ Economia. Veritat en els preus

Important: La Egipcia es la única funeraria que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte que no sia previament desinfectat.— NOTA: Acurat i ràpid servei tant a la Capital com a fóra.

SONETS

I

De l'amada.

Fantasiant amor, m'apar tant bella
l'amada meva en dolça pau dormida,
que una bellesa tal, jamai fingida
ha eixorbat el meu seny de meravella.

I jamai podré dir com fou per ella
perduda en sa visio tota ma vida,
ni com fou la meva ànima marrida
contemplant el repòs de sa parpella.

Defalleix en mos llavis la lloança,
car me defuig a tota comparança
sa imatge de divina claretat ..

Qui la pogués comprendre enfolliria,
qui la vegés en somnis finaria,
qui volgués son amor fóra damnat...

II

A Clementina Arderiu, poetessa.

O Vos que tota gracia us és donada,
qui haveu la faç tant blanca de dolçò,
d'assutzenes sóu tota perfumada
i és vostre esguard una constel·lació.

Sóu en la vostra vida mesurada,
la vostra passa ens mena a perfecció,
i tota sóu inconscientment voltada
de una miraculosa admiració.

Vos qui teniu col·loquis amorosos
amb les clarors primeres del matí,
i en vostre sí serveu misteriosos

gaubaments de una amor de mai finí...
No us mancava sinó una sola cosa:
la meravella de saber-los di.

III

A la senyora M. P.

La vostra faç d'encantament traspúa
una rojor qui us pren la pal·lidesa,
altrament de quan vostra tímidesa
torbada us fou dins la humanal corrúa.

Vostra mirada tot engany afúa;
magnífica ostenteu una bellesa
gloriosament avara de dolcesa
per vostra transparenta gorja nua.

Sóu resplandenta de una doble vida,
més haveu per virtut de l'extingida
una poixança en mig de tot traüt.

Sotgeu altiva l'ambició jussana
de quí us vulgui furta la sobirana
gracia qui envolta vostra plenitut.

IV

A Josep M.ª de Sagarra, poeta.

Tot repòs duu en el sí una trasmudança
com dins la fosca és la daurada llum,
com en el sí de tota recordança
s'és amagat l'oblit qui la consum.

Més dins del goig de tota deslliurança
que sia de deixar nostre costum,
s'és amagada una mortal recança:
el mal encís que oculta tot perfum.

L'alè glaçat de una cruel ventada
podrà torçar la flama redreçada
qui surt del cor i els nostres ulls encen;

i aleshores serà dins les tenebres
que desclourem de nou nostres palpebres
davant de un eternal començament.

V

A Enric Casanovas, escultor.

Enllà dels nostres ulls on la foscòr domina,
atravessant el buit diafan de l'espai;
allí on dura immòbil un eternal esglai
i a on solemnement tota passa camina;

on l'auria venustat de tota cosa afina,
damunt de les arrels de un pietós desmai;
allí on cap estel s'és aparegut mai
i a on les nostres mans esdevindràn polsina:

un aire malenat durà les recordances
del dolorós bleixar de nostres deslliurances
i la tenebra xorca tota s'extremirà ..

O tu, Esperit qui esguardes serè les nuvolades
i ardidament travesses les hivernals ventades:
la teva essencia eterna llavors resplendirà.

VI

A Joaquim Borralleras.

—Bona nit, esperit qui no veus a ningú,—
m'ha dit l'Enuig passant al baf de una ventada;
en l'espai tota llum era ja trespasada
amb la dolça agonía de un estel insegú.

I a mon volt he sentit la remor qui s'enduu
el panteig neguitós de una fulla llençada;
i altra volta m'ha dit al bufar la ventada:
—Bona nit, esperit qui no veus a ningú.

I la furia del torb qui lluitava amb mos passos
ha vençut el deler de mon còs encorbat
i s'ha endut el mantell que oprímien mos braços...

Al trobar-me tot sol un redós he cercat,
un redós on la Mort no hi encalci les vides,
on l'Enuig concirós sempre hi és amagat.

LLUIS VALERI

Les meves Espanyes

(Acabament)

Entre els estrangers, confesso que era l'espanyol el que em cridava més l'atenció, i el que em semblava més simpàtic. No negaré, que en aquesta preferència, hi havia alguna parcialitat.

Nosaltres els lorenenses tenim una debilitat secreta per l'Espanya. El Nord de nostre país ha estat per molt temps sota la dominació dels Reis catòlics, i no ens és pas indiferent l'haver sortit de una niçaga de soldats, que ha fet la guerra molts anys seguits dins la Península. Tenim quasi tots un avi o un oncle qui ha estat ferit a Saragossa o fet presoner a Pamplona.

Per mi, jo crec recordar-me d'haver estat Espanyol. Jo soc nat molt a la vora de Damvillers, vileta del país montmedià, una de les últimes ciutadelles de l'Espanya en terra lorenense. Va retindre molt temps davant de sos murs l'exèrcit de Lluís XIV, i no va ser definitivament relligada a França sinó després del tractat dels Pirineus. Sense dubte, els soldats de guarnició d'origen espanyol es trobaven en petit nombre en aquesta regió de la Mensa. Governadors i soldats eren sovint fills del país, com aquell Joan d'Allamont, que va defensar tant bellament Montmedy contra'l mariscal de La Ferté. Però és necessari creure que els aventurers ibèrics s'hi reuniren de passada i alguns d'ells s'hi deurién establir. Es veuen amb molta freqüència entre nosaltres, cabells negres i cares brunes, que juren amb les galtes fresques i els bigotis de color de ségol dels autòctons purs. I, justament, cada vegada que m'aturo al Museu de Luxemburg, davant de la pagesa en repòs, de Bastien-Lepage, el pintor de Damvillers; em crida l'atenció per tot lo que hi ha d'espanyol en aquella cara ossuda i negrosa. Els ulls, sobre tot, son reveladors. No son ulls de Lorenense. Per uns camins dels que n'hem perdut el rastre venen de Galicia o d'Extremadura. I

aquells ulls grossos i negres se'ls retroba en les cares quadrades de galtes sortides dels nanos i les menines que Velázquez ha posat en el segon terme dels seus quadros.

I fins la forma particularíssima dels nostres campanars em recorda la dels cloquers espanyols. Quan jo rodava per les viles de la provincia de Valencia, vaig ser meravellat de tornar hi a veure les iglesies de la meva infantesa... Amel, Senon, Gouraincouert, tristes viletes, de repent evocades per mi, sota el gran sol quasi africà, de Xàtiva o de Castelló de Rugat.

Jo no vull dissimular-me tot el que hi hagi de personal en aquestes impressions. Però la simpatia dels meus compatriotes per Espanya em sembla evident i general. Hugo, el gran Lorenès, l'autor d'*Hernani*, de *Ruy Blas*, de *La Rosa de l'Infant*, del *Petit Roi de Galice*, em proporcionaria potser la prova més convincent.

Però a nosaltres no ens plau solament l'Espanya per son color, la força del seu temperament, l'energia apassionada dels seus costums. Les seves mateixes asprors i rudeses no ens desagraden pas. L'escardot de Lorena té totes les punxes i tots els eneriments de la figa de moro d'Andalucía. Això que ens plau més que tot en el caràcter espanyol, és lo seriós, la gravetat, el menyspreu de la *fioritura*, el gust profunde de les realitats. Cap possible més realista que aquest, que l'imaginació agota tot lo real, traspassa els sentits, i fins en les altes regions místiques, vol encara tocar les formes concretes, fàcilment accessibles a l'esperit.

Comparats als tres o quatre grans pintors espanyols, els italians no son més, per nosaltres, que uns decoradors, uns *conteurs* elegants que no es preocupen gaire de dir-nos la veritat. Al contrari, Velázquez ens emociona, perquè, no solament restitueix, fins a enganyar l'ull, totes les apariències de la realitat,

sinó que ens introdueix, si és que's pugui dir, a l'altre cantó de la tela.

Com l'*amateur* de instantànies, esculleix una escena del carrer o de l'estudi, en aquesta escena el moment més escapadiç, i, gracies a no se sab quin miracle de consciencia i de veracitat, aquesta escena trivial s'enlaira fins al mite, aquest minut sembla fixar i traïr l'ànima tenebrosa i secreta de un personatge o d'una època.

En fi, allò que tots nosaltres podem estimar d'Espanya (i és lo que ens plau damunt de tot), és el que descoratja i rebutja la badoqueria del turista. No s'hi viatja pas còmodament. Els allotjaments no llegotegen gaire la sensualitat. L'habitant no és obsequiós. Apart de dos o tres atraccions, banalitzades fins al fàctic, com les dances i les curses de braus, l'admiració dels snobs no sab de què amparar-se. Es diu en general que l'art espanyol està desprovist d'originalitat: la qual cosa que dispensa de comprendre'l. En quant als paisatges, ofereixen solament belleses espirituals, incompreses de la majoria, o lluites i violències de línies i colors que no plauen al passant.

Els costums son lletra closa per la majoria dels viatgers. I aixís Espanya resta, als nostres ulls, un país quasi nou, que la descripció literaria no ha prou encara afadigat. Encara no és cosa tant gastada com Italia, i es dubtós que ho sigui mai. S'ha pogut dir irreverenciosament que hi ha en la literatura d'avui un «chichi de Venise». No hi ha pas encara, que jo sàpiga, un «chichi de Toledo».

* * *

Tals son les raons qui em conduïren de bona hora cap a Espanya. Però hi ha moltes Espanyes. De sobte i instintivament, vaig dirigir-me cap aquelles que viuen i que obren de una manera més intensa. Les grans ciutats de joia, de treball i de color, com Valencia, Sevilla, Barcelona, sempre han estat les meves preferides.

Fins ara, els nostres literats només s'han preocupat de l'Espanya dels morts i dels museus. Res més ilegitim ni més

MOSAICS E F ESCOFET & C
 Paviments Unifas Barcelona Ronda Sant Pere 8

interessant. Poques nacions tenen un passat tant ric en altes accions; en belles imatges i en grans sentiments! Però no fóra necessari que hi hagués un prejudici d'exclusió contra la vida contemporània. Aquesta mania que nosaltres tenim de cloure els ulls a tot allò que no sigui l'arqueologia, l'estetisme o l'història, a tot allò que ha finit de viure en un país, aquesta mania irrita en extrem als nostres veïns, — tant els italians com els espanyols. Sembla que tinguem l'aire d'humiliar-los davant de llurs avantpassats. Amb les millors intencions del món, nosaltres els ferim, fent-los veure que només admirem llur pretèrit. Així les nostres conversacions es perden en el buit, i ens separem molt descontents els uns dels altres.

A Grecia, sobre tot, era atirat d'aquest mal entès. Nosaltres només parlem als Hel·lens que de Phidias i del Partenon, de Sòfocles i de l'Hermes de Praxiteles. Ells responen, amb exclamacions, de l'actitud d'Europa davant de la patria llur — i, mentres que nosaltres disertem sobre'l fris de les Panatenees, — insisteixen desesperadament sobre l'augmentació de llur flota i de llur exèrcit, sobre l'expansió de llur comerç i de llur indústria, sobre les justes reivindicacions nacionals. El soliloqui continuan de quiscuna part, hi ha poques maneres per que mai ens arribem a entendre.

A això es respondrà que l'artista és lliure de mirar un país com li doni la gana. Que se'm respecti i ja en tinc prou. Preneu el passat si us plau, però considereu que el present no manca pas de menys interès. Vosaltres contesteu i dieu: «Per què cercar Espanya allí on no hi és? En què Sevilla, Valencia, Barcelona, aquestes grans ciutats, invadides de l'industrialisme modern, difereixen de Marsella, de Nàpols o d'Alger?..» Però sí! Elles en difereixen, en difereixen fins molt. La gracia és saber-ho veure. La majoria no en són capacitats. Defugeix la rudesia del contacte amb la realitat. No saben, com deia Renan, «extreure el diamant de les multituds impures». La vida tota nua els espanta. És necessari que se'ls presenti treballada per la literatura, ja esdevinguda literatura.

Jo no em comprometeria a l'inútil recerca de si Madrid és mesespanyola que

Barcelona, i Burgos que Madrid. Remarcaré solament que potser és a Barcelona que l'Espanya de demà es prepara. Reflexionem-hi un instant. Això que nosaltres anomenem la «vielle France», això que nosaltres anem a desenterrar en nostres províncies més llunyanes i més perdudes, en nostres viletes més mortes — aquesta sensibilitat, aquestes idees, aquestes costums decaigudes que ens semblen tant locals, — tot això va ser el·laborat a Versalles o a Paris, en un mig molt barrejat, on, sovint, eren els estrangers els qui donaven el tò; un Antonio Perez, un cavalier Marin, un senyor de Buckingham, un abat Galiani, un Horaci Walpole. Potser que en el Paris cosmopolita d'avui s'hi prepara també l'ànima francesa de demà.

Però no és solament l'esdevenidor que s'anuncia o és deixa endevinar en aquests grans centres de la moderna Espanya. Jo hi retrobo encara tot el passat. Aquesta historia que nosaltres ens esforcem a descobrir en la pols dels museus o de les biblioteques, es allà ben a la vora nostra, vivent, en l'ànima vivent dels espanyols d'avui que perpetuen, sota d'altres apariències i en noves condicions, el geste dels avis. Molt més l'espanyol actiu d'avui m'ajuda a comprendre el contemporani de Felip II. Jo no he començat a veure ben clar en la psicologia de un Bernal Diaz, aquell valent hidalgo que va seguir Cortés a Mèxic, que després d'haver seguit jo mateix en el sud Algerí, els convois dels traginers valencians i castellans, que bastien nostres posicions-fronteres. Molt recentment

encara, els meus records colonials em permeten col·locar en sa verdadera llum la figura brutal i cínica de un Alonso de Contreras, aquell aventurer que ens ha deixat tant sorprenents memories, i fou solament el dia que, visitant l'Orania, vaig caure a Saint-Denis-du-Sig, en ple formiguer espanyol, que em vaig explicar la rapacitat sovint intel·ligent i també l'heroisme selvatge dels antics conqueridors de l'or...

L'Espanya actual ens ofereix, doncs, com la del passat, molt rics i molt abundants motius. Però per Déu! no anem a mirar-la, sinó per aventura, des de la porteta de un sleeping, del balcó d'un palau o de les grades d'una *plaza de toros*. Ella té més per donar-nos que les petites emocions artificials davant els jocs tràgics de l'amor i del coltele. Veiem-hi al contrari, — i ens farà més profit — un poble, en el qual la energia moral ha restat intacte, que no està malejat per cap literatura, ni llegotejat pel benestar, en el qual el cervell és sà, i la musculatura sòlida, que s'entrega bravament al treball i al guany per tot allí on troba empleament dels seus braços, i que, el dia arribat, serà apte encara per córrer a les més ardides empreses.

LOUIS BERTRAND

(De la *Revue des deux mondes*. — Trad. J. M. S.)

El millor Cafè és el torrefacte de **La estrella**. — Carme (Davant de Betlem).

Nota bibliogràfica

Diccionari català-castellà i castellà-català per A. ROVIRA VIRGILI. — *Antonio Lopez*. Barcelona 1913.

Estimo els diccionaris; i em delecta llegir-los molt més que llegir una novel·la.

Un diccionari d'ençà que es comença fins a la darrera paraula és com una gestació. Quan s'ha finit i el tenim a les mans podem dir: — Heus aquí un organisme viu, el·laborat i articulat i com-

plexe; fràgil — si voleu — com un nadó, i voltat alhora d'aquell misteri que ens acaba de fer estimar les funcions fisiològiques naturals.

Algú ha dit, molt justament y raonada, que no comprenia l'escriptor indiferent a la curiositat dels diccionaris. A Catalunya on la biologia de la llengua és encara indefinida, cada diccionari nou és una fita d'ascensió i aquell que no en gaudeixi i assaboreixi tot el gust no pot reclamar la preeminència d'escriptor professional.

Als primers temps de nostra restauració poètica, l'embadaliment d'escoltar el sò que feia la nostra llengua després d'un llarg silenci, podia excusar tota altra preocupació filològica; i fins potser més tard també, el tragí de l'excursionisme literari i el deler d'improvitzar un lèxic apte per a tota expressió cultu-

Sastreria : **LA EUROPEA** : Plaça Sta. Agna, 24
i Capellans, 17.
:: **ALTES NOVELTATS** ::
d'entretemps i estiu de les més importants fàbriques
PERFECCIO :: ECONOMIA :: PREU FIXE

ral, fan perdonar l'oblit de la mesura racional de l'idioma. Però després d'afirmar-se la virtualitat del català en les més excelsas creacions personals del modern renaixement; després de palesar-se la seva cordialitat, la seva *aptitud de relació* en el sentit d'escola; després de conquerir pels seus dominis l'expressió científica, no podem ja accontentar-nos de incipients parloteigs purament instintius.

Per això just en el moment de la primera creixença del català (que no és pas encara una maduresa), l'aparició de la Gramàtica i els treballs de diccionari confirmen un trànsit reflexiu ben propers del seny que ha de nodrir la plenitud de l'idioma.

Es indiscutible la eficàcia d'aquest moment que s'enclou dins l'esforç de l'Institut d'Estudis i dels seus homes.

En Pompeu Fabra dirigeix els treballs tècnics de la secció filològica completant amb aquesta utilització els valors espirituals de la seva Gramàtica i de les lliçons de la càtedra oberta sota el patronatge de la nostra Diputació.

A l'entorn den Fabra creixen i s'espandeixen les iniciatives. Tornen de llurs excursions d'especialització lingüística i de llurs estudis a les Universitats estrangeres els nostres pensionats; és proclamada i acceptada l'unitat ortogràfica de la llengua catalana, guanyant-ne la seva espiritualitat nova vigoria, i és justament en aquest instant que els diccionaris se fan per a nosaltres essencials.

Són al primer pas tot just car no és tasca d'improvització la dels diccionaris, ni la catalana és una llengua prou fixada encara per fer-ne una definitiva selecció. Però el sol fet retret de la constitució de l'Institut d'Estudis catalans i la voluntat d'Acadèmia que presideix la seva actuació i governa la adhesió dels nuclis selectes i l'unànim acceptació del nostre públic, n'anuncien la proximitat.

Al costat de la tasca, gairebé diríem doctrinal, de l'Institut, cal esmentar l'esforç divulgador de la premsa catalana i la cooperació d'alguns editors.

Entre aquests, l'Antoni López ha fet bella i patriòtica obra amb la publicació del Vocabulari Català i la recentíssima del diccionari (que motiva aquestes notes), degudes totes dugues a l'intelligent direcció de D. A. Rovira Virgili, qui tantes proves ens té donades dels seus coneixements filològics més que li-

mitats a la teorització, fets vivents en la puresa artística dels seus treballs d'escriptor.

La primera cosa que cal lloar del *Diccionari* del Sr. Rovira Virgili, és l'utilitat.

Utilitat espiritual, duta al terme màxim de les possibilitats gràcies a la renovació d'anteriors diccionaris meritíssims que en ella s'acompleix; utilitat material per les condicions de facilitat que el fan assequible i manejable; per la doble disposició de les equivalències catalanes i castellanès i per la breu claretat amb que facilita les consultes. Utilitat total perquè liquida amb avantatge tota una etapa de transició lingüística i s'avança a un període de segura fixació.

Hem de lloar també d'aquest diccionari la importància que s'hi dona als literats creadors i a llurs aportacions per l'enriquiment i plasmació de l'idioma. No és pas un diccionari d'autoritats, però sí un diccionari en el qual a l'autoritat de la tradició s'hi ha sabut sumar l'autoritat dels grans vidents d'avui qui forgen la nova tradició. Llàstima d'algunes omissions que deixen en obra de tant noble generositat un amarg regust de personalisme!

Crec sincerament que hauria pogut esmentar-se i aprofitar-se la magna obra de *desamortització* del llenguatge que una voluntat de Mestre realitza entre nosaltres.

Finalment és digne dels majors elogis sense reserves de cap mena la *convicció nacional* que traspua tot el treball del Sr. Rovira Virgili.

Aquest diccionari és una afirmació més de catalanitat.

Glorificant la llengua, s'enalteix el lligam més potent de la nostra comunitat patriòtica.

Siguem-ne agrats a l'autor i a l'editor del llibre.

J. M. LÓPEZ-PICÓ

Informació

De l'Institut d'Estudis Catalans

La Biblioteca de l'«Institut» ha rebut durant la última setmana els següents donatius:

Els viatges d'Alí-Bey en llengua alemanya i «Bertug New Bibliothek der wichtigsten Reisebeschreibungen», donatius del senyor Salvador Balva.

«Enchiridion Studiosi», donatiu del senyor Serra i Pagès. — «La Conca de Barberà», per Palau, donatiu del senyor Miret i Sans, membre de l'«Institut» — Les obres del senyor Serra i Pagès «La festa del Bistebò a Montserrat» i «Camp d'acció i importància de la Geografia econòmica», donatius de l'autor.

També s'ha rebut un present del senyor comte de Santa Maria de Sans, consistent en un luxós exemplar del «Teatre de l'Orbe», per Abraham Ortelio, edició castellana de Plantin, impresa a Anvers en 1588. Aquest exemplar figurà en la passada Exposició celebrada amb motiu del Congrés de Geografia comercial.

Atenent a la pròxima instal·lació del laboratori de fonètica experimental, la secció filològica ha adquirit les obres del famós fonetista J. Rousselot, de París, la col·lecció entera dels «Phonetische Studien» i altres llibres relacionats directament amb aquella branca científica.

S'han demanat, ademés, nombroses series del «Rheinisches Museum» i del «Philologus». Una biblioteca completa d'autors grecs i llatins publicada a Londres i a Leipzig, se comptarà aviat en la secció de filosofia i lingüística de la Biblioteca de Catalunya.

La secció històrico-arqueològica està terminant l'impressió del segon volum de les obres d'Ausias March.

S'ha rebut l'importantíssima col·lecció de l'«Expedition to Siria in 1904-1905», de la Princeton University. Han estat a Mallorca treballant en l'obra de «Bibliografia Luliana», els senyors D. Elías Rogent i D. Estanislau Durán.

Han començat ja les investigacions aerològiques que ha de verificar el senyor Fonserer per encàrrec de l'Institut de Ciències.

La secció de ciències de l'«Institut» ha establert el canvi amb la «Philosophical Society» de Cambridge i amb l'institució universitària Carles I, de Bucarest, fundada pel Rei de Rumania, i especialment afavorida per ell.

La mateixa secció de ciències ha entrat a formar part d'una societat internacional fundada a Louran per la publicació de les obres del gran matemàtic Euler.

Goma, Ortopedia, Higiene

Cotons, glaces i bones

Braguers i faixes ventrals a mida

TUSELL GERMANS - Barcelona

Fàbriques:

Goma i cel·luloide.—Font honrada, 3

Apòsits antisséptics.—Vila Vilà, 89

Botigues i magatzems:

● Ronda de Sant Pere, 12.—Fontanella, 20 ●

Enviem catàlegs a Farmàcies i Drogueries

ROYAL

● Cada tarda Tè-concert ● Souper-concert a la sortida dels teatres ●

RESTAURANT * Menú desde 5 pessetes

Rambla dels Estudis, núm. 8

El Saló més elegant de Barcelona per banquets i lunchs

AIGUES MINERALS NATURALS
de la
SOCIETAT ANÓNIMA
VICHY CATALÁN

Aigues hipertermals, de temperatura 60°, alcalines, bicarbonat-sòdiques. Sense rival pel **reumatisme**, la **diabetes** i les afeccions del **estómac**, **fetge**, **melsa**. Aquestes aigues, de reputació universal, no mes es venen embotellades i les botelles duen tots els distintius ab el nom de la **Societat Anònima Vichy Catalán**. Cridem la atenció dels consumidors, i molt particularment dels malalts, per tal que no es deixin sorprendre admitint com idèntiques a les nostres aigues d'altres **artificials** que s'ofereixen en aquest mercat amb noms de **fonts imaginaries** que no mes son marques de fàbrica i no fonts de origen.

DE VENTA A TOTES PARTS

Administració: **RAMBLA de les FLORS-18-ent.º**

LA HISPANO SUIÇA
Fàbrica de Automòbils Espanyola

Obradors a Barcelona:
Carretera de Ribas, 279
(SAGRERA)
Telèfon 8.250

Telegrames i Telefonemes
Automòbils - BARCELONA

Sucursal a França:
Levallois Perret
(PARIS)

Chassis de turisme de 12/15, 15/20, 30/40 y 45 HP. Els mes ràpids i els mes econòmics de essència neumàtics.

Chassis per omnibus i camions, 15/20 y 30/40 HP. Pera transport de passatgers, servei de col·legis i d'hotels i ambulancies sanitaris.

Per transports de 1 1/2, i de 3 tonelades i servei de correus.

Grupes marins, de 6, 15 i 30 HP.

Per canots de recreu, transports de passatgers, serveis de pràctics de ports salvament de naufragis i auxiliars de barco de pesca.

VIUDA DE
JOSEP RIBAS

MOBILIARIS DE LUXE
EN ESTILS CLÀSSICS I MODERNS

INTERIORS COMPLETS

SECCIÓ COMERCIAL
MOBILIARIS
EXTRAORDINARIAMENT BARATOS

METAL-LISTERIA * LÁMPARAS

OBJECTES D'ART

PARQUETS PLEGABLES (PATENTATS)

Despatx: Plaça de Catalunya, 7
Magatzems i Obradors: Consell de Cent, núm. 327

Obra nova

(Publicació de la Lliga Regionalista)

LES MANCOMUNITATS

Antecedents

La Mancomunitat Catalana
Lley de Mancomunitats

Preu: 50 céntims

De venda en les llibrerías y quioscos

AGUA MINERO : MEDICINAL
NATURAL : PURGANTE

RUBINAT-LLORACH

Recomendada por las Academias de Medicina de París y Barcelona, etc., etc.

DIPLOMAS Y MEDALLAS DE ORO

PURGANTE SIN RIVAL EN EL MUNDO

Combate eficazmente la constipación pertinaz del vientre, infartos crónicos del hígado y bazo, obstrucciones viscerales, desórdenes funcionales del estómago e intestinos, calenturas, depósitos biliosos, calenturas tifoideas, congestiones cerebrales, afecciones herpéticas, fiebre amarilla, escrófulas, obesidad (gordura); NO EXIGE REGIMEN NINGUNO.—Como garantía de legitimidad, xigir siempre en cada frasco la firma y rúbrica del **Dr. Llorach**, con el esudo encarnado y etiqueta amarilla. Desconfiar de imitaciones y substituciones.

— VENDESE EN FARMACIAS, DROGUERÍAS Y DEPÓSITOS DE AGUAS MINERALES —

Administración: Calle Cortes, 648 - BARCELONA

Nadie debe estar en su casa sin una botella de agua Rubinat - Llorach

CATALUNYA

REVISTA SETMANAL

3.ª ÈPOCA

Any VII - Volum VI

BARCELONA

1913

INDEX

EDITORIALS

	Núms.	Págs.
Continuació.	275	1
El pacte amb l'ignominia	279	65
Del zel i ses aventures	280	81
Per la gloria	281	97
Del moment nacionalista	282	113
El triomf català	283	129
La premsa de la mort	284	145
L'Imperatiu	285	161
Espectant una paraula	286	177
La expansió catalana. — (Al marge del discurs d'En Cambó en la Diada Regionalista)	I 287 II 288 III 289	193 209 226
La puresa dels partits	296	305
Un vell «MOTTO»	297	321
L'Orient i la qüestió Nacionalista.	298	337
Del nostre femení	303	417

COL·LABORACIO

PROSA

A		
ANONIMA.		
L'adhesió de la gent sensata	313	588
Música	316	633
ALCOVER, Antoni M.		
Rondaies Mallorquines. Na Juana i la fada Mariana	288	216
ALCOVER, Joan.		
Llorenç Ribet	287	198
Gabriel Maura i Montaner. (Discurso)	290	246
ALZINA I MELIS, Joan.		
Contra la simplicitat. — Divagacions	277	40
Sobre l'assistència als boigs.	280	85
D. Santiago Ramón i Cajal.	284	147
Algunes consideracions sobre la instrucció pública a Itàlia	290	242
Id. id. id.	294	274
Id. id. id.	297	325
La instrucció sexual	300	372
Els manicomis a Itàlia	307	485
Id. id. id.	310	531
Memorable tragedia	315	614
La Setmana social dels catòlics italians. Autoritzadíssimes paraules sobre la «Qüestió Romana».	319	674
Més sobre la Setmana social dels catòlics italians	320	690
ANGUERA DE SOJO, J. O.		
El nou president de la Comissió codificadora del Dret Civil català	281	98
ANGUERA DE SOJO, J. M.		
El balanç de la Juventut. (Discurs llegit a l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya.)	288	211
Id. id. id.	289	227

B.

BADIA MALAGRIDA, Carles.

En la mort d'En Sunyol	304	433
Les plomes i l'Ocell	306	465
El drac. (A propòsit de l' 11 de Septembre de 1714.)	307	482
La joventut Esquerrana	I 308 II 309	497 517
Imposició nacional	310	529
La nostra França	310	543
L'home sol i frenètic	311	545
Informalitats perilloses	312	561
El plebiscit de Catalunya	313	578
Les eleccions municipals	313	579
Paraules essencials	313	580
La Nosa	314	593
La Victòria de la «LLIGA»	315	609
Senador per la «Universidad»	316	625
Incomprensió.	318	657
Dues juventuts	319	673
La Mancomunitat autoritzada	321	705
L'americanisme a Barcelona	317	624
El Regionalisme a Muntanya	320	689
BANILS, P.		
Per la lectura de textos catalans antics.	287	200
El Dr. L. Gauchat	288	210
D'excursió dialectal	295	290
Id. id.	296	306
Id. id.	297	322
Id. id.	300	370
Id. id.	301	386
Id. id.	302	402
Id. id.	304	434
Id. id.	306	469
Id. id.	307	486
BARNOLA, Ferràn de.		
La pobresa de l'ingeni.	283	141
BELLAFILA.		
El bès en el cinematògraf. I	299	354
Id. id. II	301	385
Id. id. III	304	435
BERTRAN I BROS, P.		
Popularitats. Vuits i nous i cartes que no lliguen	302	406
Id. id.	303	425
Id. id.	304	440
BERTRAN I PIJOAN, Lluís.		
Magna dies. Volem ésser ço que som.	313	578
El Catolicisme a Barcelona.	317	641
La nostra actuació	321	706
BOFILL I MATAS, Jaume.		
Optimisme retrospectiu.	277	33
Id. id.	278	50
Id. id.	279	66
Id. id.	282	114
Id. id.	285	162
El pitjor centralisme. Oligarquies culturals: La I.		
L. d'E.	302	401
Discurs presidencial dels Jocs Florals d'Olot.	306	468
Derries—I. El Sr. Gasset	310	530
Id. — II. D'altres com el Sr. Gasset.	311	548

	Núms.	Págs.
BOSACOMA, Jaume.		
Del Dret Català. Resum de l'enquesta	275	5
La Comissió de l'Apèndix	285	165
BRUNET, Manuel.		
Els ascendents d'En Torres-García	314	595
De moralitat estètica	316	632
Id. id.	319	677
De l'habillament femení	320	692
BRUNET, S.		
Gala Plàcidia. Drama líric d'En Jaume Pahissa.	277	34

C

Música di Càmera.	278	58
CARNER, Josep.		
En Maura se'n và, en Maura torna	275	12
En López Picó en el «Mercur»	283	143
La dignitat literaria. Conferència a la Juventut Nacionalista	295	294
L'Expandidor. A propòsit d'un article d'en Cambó a Cornudella	309	513
CASANOVAS, Martí.		
El valer de la crítica artística	310	533
Comentari. Les pintures murals d'En Torres-García	313	586
El primer Congrés d'Art cristià a Catalunya	314	598
D'Art. Daríus Regoyos	316	631
D'Art. Les pintures murals d'En Torres-García.		
Post-comentari	317	648
Tradició d'Art Nacional a Catalunya.	318	659
CREUHET, Carles.		
Política contemporània. La Crisi Conservadora.	288	218
Aspectes socials. La ensenyança dels sord-muts a Barcelona	294	278

D

DUCH AGULLO, Joan.		
Un marbre. De la bellesa i de la semblança en Art	300	376
Davant l'obra d'En Torres-García	317	648
DURAN I REYNALS, Estanislau.		
Del risc de la cosa venuda	279	72
Llibertats i Patrimonis.	281	103

E

ELIAS JUNCOSA, Josep.		
Olimpisme. Conferència donada a l'Institut Higienic-Kinesiteràpic	312	567
Per què hem de fer Sport? Conferència.	318	662
ESTRADER, Angel.		
Del Teatre. El teatre heròic	305	452

F

F.		
El Catalanisme i el Nunci	311	551
El Sant Pare i la cultura dels catòlics	315	613

INDEX

III

	Núms.	Págs.		Núms.	Págs.		Núms.	Págs.
FOLCH I TORRES, Joaquim.			Gust de Patria	280	84	MOLINE I MALATS, Enric.		
La llei de les formes	284	148	Per a nois	I	281	100	Pedagogia. Una interessant	
Id. id.	285	166	Id. id.	II	282	115	qüestió	317 651
Id. id.	286	187	Id. id.	III	283	130	MONGRI, Carles de	
Notes per un llibre de prin-			Al-léluia!		284	146	Una excursió al Tallat al	
cipis	302	403	Diumenge de Rams		285	162	clar de lluna	314 597
G			Sobre una novel·la d'infants		286	182	Lletanies profanes d' En	
GICH, Josep M.			Sentits		287	199	Carles Soldevila	315 616
Municipalització de serveis	279	73	El gran desitg		288	215	MONTOLIU, Manuel de	
Pel nostre Drèt públic	291	259	Regicidi		289	226	La paraula «Monjoia». Pe-	
El primer Congrés nacional			Biografia		290	241	tit estudi lexicològic.	280 86
de Cooperatives	301	388	La última primavera	I	291	257	Id. id. Apèndix	283 131
Congrés de Drèt català.			Id. id.	II	294	277	MORATO, Josep.	
Als advocats de Catalu-			Lligams d'amor		295	289	L'esperit que renaix. Re-	
nya	306	468	El moment actual		296	309	corts d'un viatge a propò-	
La Crisi de l'Estat. Dos lli-			Lletres Valencianes		297	324	sit d'un altre	311 549
bres de ciència política	311	547	Crònica Vella	I	298	343	Una esmena	312 566
Id. id. Mr. Lleó Duguít	315	611	Id. id.	II	299	357	N	
Id. id. Notes crítiques	317	651	Id. id.	III	300	372	NICOLAU d'OLWER, Lluís.	
H			Id. id.	IV	301	389	Notes lexicogràfiques. A.	
HOMS, Eladi.			Id. id.	V	302	409	M. de Montoliu	282 123
L'activitat pedagògica en			Id. id.	VI	303	424	O	
1912	275	7	Id. id.	VII	304	436	OMAR I BARRERA, Claudi.	
La pedagogia de la santa			Seny català		305	450	Dels devers de ciutadania.	303 421
continuació	294	280	Sentiment de Patria	I	306	467	OMAR I GELPI, Josep M.	
La doctrina de la educació			Id. id.	II	307	483	La peresa d'Espanya	307 488
nacionalitzadora	297	331	Id. id.	III	308	498	P	
Id. id.	298	347	Id. id.	IV	309	520	PALAU VERA, Joan.	
L'Escola, els pares i els ciu-			Humil grandesa		310	530	Una sessió de cine per a	
tadans	313	584	Veus de Tardor		311	548	nois	292 265
I			L'Enemic		312	564	PEDRALBES, Josep M. de	
IVON.			Carta oberta. A D. Carles				L'exposició d'En Manuel	
Pedagogia. Una interessant			Riba Bracons		313	583	Soldevila	286 184
qüestió. A Xenius	317	651	La Festa Victòria		314	594	PLANA, Alexandre.	
J			Tornant del festeig		315	614	La niçaga de Lord Byron.	
JORDA, Carles.			Diàleg musical		316	626	(Sobre un estudi d' En	
La qüestió de les aigües	275	13	Comentari		317	649	Diego Ruiz)	289 232
Liquidant una vaga	305	449	Confidencial		318	659	PROBST-BIRABEU.	
La Crisi	313	577	Advent		319	674	Tradició Filosòfica Catala-	
K			Un llibre		320	691	na	280 89
K.			Fi d'any		321	707	PUCK.	
La Representació Propor-			LLIMONA, Joan.				Barcelonins i Barcelonins	276 20
cional a França	285	169	Orientacions	I	281	104	PUJOLS, Francesc	
Dels Balcans. El tractat de			Id.	II	283	137	Exposició de pintures al Fa-	
pau de Bukarest	303	423	Id.	III	285	163	ianç Català». Joan Co-	
La Representació propor-			LLIURAT, F.				lóm	277 42
cional i les eleccions del			Divagacions. Sobre'l pler				Id. id. Iu Pascual	288 214
diumenge	315	610	d'escotar música		289	230	Josep Aragay	288 214
L			Expansions. De la necessi-				El sentiment de la bellesa	304 435
LOPEZ PICO, Josep M.			tat de ben analitzar les				Joan Borrell Nicolau	315 615
Bibliografia d'En Manuel			nostres impressions mu-				R	
Milà i Fontanals, per J.			sicals, abans de decidir-				REVENTOS, Manuel.	
Roig i Roqué	298	342	nos a judicar-les i a clas-				Conseqüències no desitja-	
Medallons poètics. — Pau			sificar-les		294	276	bles de la política social	275 9
Berga — La Mare Terra	299	357	Consells a un neòfit		318	658	De la crisi política. La si-	
Id. id. — Carles Soldevila			LLONGUERAS, Joan.				tuació d'En Maura	283 139
—Lletanies profanes.	299	356	La Gimnàstica Rítmica. Sa				La força del mite	306 466
Id. id.—Somnis de Guerau			significació pedagògica i				RIBA BRACONS, C.	
de Liost	299	355	artística en el nostre				De la Ciutat	320 694
Moralitats	306	472	temps		300	373	RIBER, Ll.	
Id.	312	564	L'Institut Català de Gim-				El caminar de Catalunya	313 582
Diccionari català-castellà i			nàstica Rítmica.		319	682	RIERA GALLO, Josep.	
castellà - català, per A.			M				Neminem laedere	275 4
Rovira Virgili	321	710	MARTI SABAT, Josep.				ROSSELL I VILA, M.	
LLEONART, Josep.			Parèntesi enigmàtic		309	525	La descatalanització de Cer-	
Pobre grandesa	275	5	MASPONS ANGLASELL, Francisco.				denya	289 235
Les Conferències del Doctor			Del Drèt Català. La res-				Id. id. id.	290 249
Diego Ruiz a l'Ateneu	276	24	ponsabilitat dels tècnics.		276	19	RUCABADO, Ramón.	
Art i Maternitat	277	37	De com se poden distribuir				Plantin-Moretus	275 3
Renaixença	278	49	pel donatari els bens do-				Miniatures perses	280 82
Homes!	279	66	nats a éll i els seus fills.		283	140	Espandiment dels estudis	
			MAURA I MONTANER, Gabriel.				comercials a Catalunya	281 105
			Donya Juanita		294	282		
			Id. id.		295	292		
			MILLET, Lluís.					
			De cara al sol i a la mar					
			blava		280	86		

	Núms.	Págs.		Núms.	Págs.		Núms.	Págs.
Errada. (Aclarint-ne una soferta en l'article: Espandiment dels estudis comercials a Catalunya)	282	127						
D'educació moral. Un Sylabus d'instrucció moral i cívica	282	120						
La gran tragedia de l'ensenyança	287	194						
Les escoles de comerç de Hongria	289	233						
Els antropòfags	293	269						
Tres apòlegs. I. L'home bo	304	437						
Id. id. II. El sant.	308	498						
Id. id. III. Diàleg del Beat i el Neguitós	309	518						
Id. id. Les sentències del savi de la muntanya	313	581						
Els Papes del Renaixement. En ocasió de la publicació del Pastor	319	678						
Id. id. id.	320	692						
RUIZ, Diego. Resposta a una recensió de «Las Bellas Mentas»	280	91						
RUIZ I PABLO, Angel. Llibres de pietat i religió	305	454						
RUIZ MANENT, Josep M. Els mals llibres	278	56						
De les petites ciutats	280	94						
La política del mal Champagne	286	189						
Espanya, gran potencia	290	243						
Una escena de cada dia	296	310						
El mirall	299	353						
RUYRA, Joaquim. Qüestions de llenguatge. De la duplicació dels sons aspres (br, cr, dr, pr, tr)	286	178						
Qüestions de llenguatge. Si fa no fa	288	213						
El primer llustre d'amor	317	643						
S								
SABATER, Bonaventura. L'arribada del Sr. Rector	316	626						
SAGUER, Emili. Sobre la celebració d'un Congrés de Dret Català. Per ara votem en contra	312	562						
SANCHEZ ROJAS, Josep. Sánchez Rojas i la Xirgu	282	122						
SANS I BUIGAS, Ferràn. La ficció constitucional	294	273						
Les vinents eleccions municipals	307	481						
SERRA, Martí. El teatre de infants a l'Apolo?	318	666						
SITJA, Francesc. Les Dances. (Del llibre inèdit «Poemes en prosa»)	279	69						
T								
TURMANN, Max, Dr. Notes econòmiques i socials. L'evolució d'un país de França	277	35						
Un exemple de desenrotllament de cooperatives de consum	286	179						
Un perill econòmic per a la França	296	308						
U								
UNAMUNO, Miquel de. Nota a un article d'En Ruyra	288	214						
V								
VALLES, E. Llengua morta i llengua viva	310	538						
VALLS I TABERNER, F. A propòsit de una biblioteca	289	229						
VIDAL, M. La tradició i les Normes	300	369						
W								
WALTON, J. Pedagogia verbalista	303	418						
VINARDELL, S. Camí de perfecció	308	504						
X								
XENIUS. De la influencia de D. Joan Mañé	275	2						
XIM-XIM. Episodi divertit. Una esmena de l'impenitent senyor Carreras i Candi	298	344						

COL·LABORACIO

VERS

ALCOVER, Joan. En la badia de Pollensa	311	550	Oda a Catalunya	309	519
ARDERIU, Clementina. Primícies	278	54	El Crist de nostres altars	317	649
La Obstinada. — Parla l'ànima	304	437	PLANA, Alexandre. Poemes i Sonets	276	18
Elegies	307	484	RIBA BRACONS, Carles. Aspasia: Estances	308	501
BOFILL I MATAS, Jaume. Cap-al-tard. — El Bany. — Present de l'avi. — La intrusa	295	291	RIBER, Llorenç. Processó humil. — Més amunt	286	181
CABALLERO, F. A Sant Vicent. Oració.....	290	245	Presentiments de Nadal	319	677
CARNER, Josep. Tardania	277	38	SAGARRA, Josep M. de. Egloga venatoria	284	147
De «Les Monjoies» (Premi Fastenrath dels Jocs Florals d'enguany).	294	275	Dels elogis de la cançó	290	245
La paraula vers Déu	303	422	Elegia de l'home que llaura	296	307
Sant Joan	306	471	Rogatives a muntanya	302	405
El Tresor	315	612	L'Euga	310	532
DRAPER, Joan. Nostramo passa	300	371	Chôra	314	596
GRANGER, Josep. Posta de sol	281	109	Al poeta Carles Riba	319	677
Sonets del mar	307	484	SALVA, Antonia. A la Vila de Petra, en la inauguració del monument de Fra Junípero Serra	309	519
GUERAU DE LIOST. Fe de muntanya	316	627	UBACH I VINYETA, Francesc. Rei i Llei	276	29
LOPEZ PICO, J. M. Epigrammata	275	9	VALERI, Lluís. La cançó del foll encís. — L'eternitat dels ulls. — Elegia	317	647
			Sonets	321	708

CÀTEDRA DE LLENGUA CATALANA

(extracte d'una llibreta d'apuntaments d'un dels que hi assisteixen)

Fonètica

I	283	136
II	284	151
III	287	201
IV-V	289	237
VI-VII	294	284
VIII	299	366
Fonaments de palatalització.		
IX	302	415

Ortografia.

X-XI	302	415
XII	306	478
XIII-XIV	308	510
XV-XVIII	309	526
Morfologia.		
XIX	311	558
XX	312	571

DOCUMENTS

CAMBO, Francesc. Extracte de la Conferencia donada a Tarragona en la Diada Regionalista. (27 de Maig 1913)	290	253	de la Mancomunitat. (Trascendental discurs pronunciat a la Diada Regionalista de Cornudella).	309	514
Discurs a la Diada Regionalista de Falset	297	326	DE MANCOMUNITATS. Per l'Assamblea del dia 24. — Convocatoria. — Els		

INDEX

Núms.	Págs.	Núms.	Págs.	Núms.	Págs.
Presidents de les Diputacions catalanes als Diputats provincials, Diputats a Corts i Senadors per Catalunya	311	546	La Joventut Nacionalista a l'Institut d'Estudis Catalans	298	344
Discurs pronunciat a la gran Assemblea de Catalunya per D. Enric Prat de la Riba.	313	580	Una carta del Dr. Rubió i Lluch	299	358
MARQUES DE CAMPS.			L'Institut d'Estudis a la Joventut Nacionalista.	302	413
La conservació dels Boscos. (Treball presentat al Congrés Agrícola de Gand)	297	329	SUNYOL, Ildefons.		
Normes Ortogràfiques de l'«Institut d'Estudis Catalans»	277	45	El séu discurs mestre	304	438
Id. id. id.	278	58	TORRAS I BAGES, Bisbe de Vich.		
			La fè i la Poesía. (Discurs a la festa de la Fe celebrada a Ripoll.)	300	377
			Ofici espiritual de l'Art, I a IV	314	600
			V a VI	315	618
			VII	316	629

DE LA PREMSA

Del «Butlletí del Museu Social» de Barcelona.			Espanya i la política internacional	311	557	Luis de ZULUETA.		
Ramón NOGUER I COMET.			El problema interior de la U. F. N. R.	315	621	Los tres programas	306	474
L'Assamblea dels dependents catalans.	299	362	Els nous professionals del desordre.	319	685	El partido idóneo	307	491
De «Catalunya Nova» de Tarragona.			Els difamadors de Barcelona	320	701	Ciudadanía	308	507
MARTI I BOFARULL, Bernabé.			Lluís ANDREU.			Epílogo	311	554
El Sr. Bisbe de Jaca i la Mancomunitat.	285	173	Els socialistes als radicals. Un document interessant	305	460	Federico URALES.		
De «El Correo Catalán».			A. ROVIRA I VIRGILI.			Los políticos contra España	312	574
Jaume BARRERA.			Catalans de la Decadencia	303	427	De «La Vanguardia».		
Somnis.	306	476	Id. id. id.	304	443	M. S. OLIVER.		
De «El Debate».			El conservadurisme dels revolucionaris. Per als obrers catalans	307	490	Las results del veto. Liquidando una infamia.	310	542
El Discurs de Azorín en el banquet de Aranjuez	317	653	França i Espanya. Exposició de fets	312	572	Sobre una informació.		
BOFARULL I ROMANYA, M. de			Joan SACS.			La literatura i el patriotismo	310	555
Escuela de patriotismo i de cultura. El Institut d'Estudis Catalans	317	653	L'Amic ausent.	279	75	Las estatuas y la decadencia	315	622
De «El Defensor de Granada».			De «La Almudaina».			De «La Veu de Catalunya».		
Martín D. BERRUETA.			M. S. OLIVER.			La solució política	276	28
Al margen de un discurso	316	636	El Centenario de Ramón Lull	308	507	Origens del coneixement.		
De «El Diluvio».			De «La Cruz» de Tarragona.			La Fam.	282	125
DAIMON.			Els Boy-Scouts	278	61	La gran caiguda	285	175
El Arte y el Cine	320	700	LEVISSIMUS.			Esclavitud	302	412
De «El Día Gráfico».			El Cardenal Vives	310	541	Una lliçó	302	413
SOLE DE SOJO, V.			De «La Il·lustració Catalana».			El Pi de les tres branques és mort.	303	429
El monumento a Verdader	320	699	OLIVER, M. S.			L'unió de l'Aràn amb Catalunya	305	462
Gabriel ALOMAR.			Evocacions. Don Jeroni Roselló	306	474	Forces vitals. Les nacions històriques dintre els estats moderns	306	475
Ante el enigma político.	314	605	RAHOLA, Frederic.			Jaume BOFILL I MATAS.		
Emilio JUNOY.			Comentaris a un vers famós del Dant	282	123	La Masía	304	446
El enigma de un banquete	312	573	De «La Publicidad».			Francesc CANYELLAS I BALAGUERO.		
Maura	316	638	Paginas que reviven.			Els teixits a l'Escola Industrials	300	381
Lo que ha sido la Izquierda	319	683	Carta de D. Melquíades Alvarez. Un ilustre asturiano, D. Estanislao Sánchez Calvo, precursor del Reformismo	305	458	Id. id. id.	302	410
De «El Eco de Sitges».			Después de la crisis	313	590	Lluís DURAN I VENTOSA.		
Diego RUIZ.			Marcelino DOMINGO.			Ja hem perdut prou temps.	307	492
Impromptu a Enrique Dieste	284	157	Espanya tal cual es. Los tres partidos	307	493	J. M. LOPEZ PICO.		
De «El Mundo».			Ramón ESPI.			Reportatges literaris. Angel Ossorio. Historia del pensamiento político catalán durante la guerra de España con la república francesa. 1793-1795.	309	523
Un parer d'En Cambó.	278	61	Los extranjeros en Francia	319	685	Josep MORATO.		
Interview d'En Cambó amb un redactor de «El Mundo»	290	254	Diego RUIZ.			Per la dignitat artística.		
De «El País».			Futuro Reino de Francia y Enigma Republicano Español	303	430	Una vergonya.	308	506
Detritus de un partido	308	508				E. PRAT de la RIBA.		
De «El Poble Català».						Per la llengua catalana.	278	60
De Teatre Català.—Parlant amb l'Adrià Gual	305	462				Com va generar-se la idea de Mancomunitat.	287	202
Cultura Centralista. Un fascicle del Fiscal del Tribunal Suprem	308	505				La crisi constitucional.		
Contra la llengua catalana	309	524				Plantejament del problema	294	285

	Núms.	Págs.		Núms.	Págs.		Núms.	Págs.
La qüestió dels llibres per infants. Més pedagogia	319	679	De la «Revue des Questions Historiques».			La cinematografia i l'ensenyament	275	11
De «Las Provincias», de València.			L'Alsacia. Lorena obstacle a l'expansió alemanya.	312	569	De «T. P.'s Weekly».		
E. JARDI.			De la «Revue Economique Canadienne».			Còm s'ensenyava la literatura a l'escola Perse.		
El Profesor Forster Watson a València	290	250				Un altre caire de la educació	283	135
De «Lo Pla d'Urgell», de Mollerusa.								
V. SERRA I BOLDU.			AVENEL, Viscomte D'			TRADUCCIONS		
La cianamida de calcs	300	382	Els resultats de l'instrucció	276	26	GRASSERIE, Raoul de la		
De «Nuevo Mundo».			BERTRAND, Louis.			Del metamorfisme d'una nacionalitat pel llenguatge	307	489
Ramiro de MAEZTU.			Les meves Espanyes	320	697	Id. id. id.	308	499
¿Se desnacionaliza Cataluña?	308	509	Id. id.	321	709	Id. id. id.	310	534
Cortes y sin ilusiones.	311	554	A. M. L.			HIMNES HOMERICES.		
Cae el Sr. Altamira	314	606	Nietzsche i Bergson: un paral·lel	276	27	A Apol·ló (Piti. Dr. P. Bosch Gimpera, trad.	276	21
De «Nuestro Tiempo».			Id. id. id.	277	41	Dionis i els Pirates.—A Pan. Joan Maragall, trad.	279	68
Carles RAHOLA.			De l'ANTOLOGIA GREGA.			K. D.		
Ciudades de leyenda. Gerona.	306	477	Lluís Segalà, trad.	275	2	Benutzung, 5 pfs. Una impressió de Berlín	282	119
De «Patria», de Valls.			BOUTROUX, Emili.			LANGENDONCK, Van.		
A. de FOGUERALTÀ.			Pascal i el temps present	316	628	Una error damnosa. (Memoria presentada al II Congrés Internacional de educació Moral a la Haia).	278	52
Un nou catolicisme	287	204	Id. id. id.	318	667	MARCIAL, M. Valeri.—Trad. Ll. Bertràn i Pijoàn	320	691
A. SANS.			Id. id. id.	219	675	OLLE-LAPRUNE.		
Més sobre l'alegria	295	301	Del Prof. H. BULLE.			De l'ús de l'imaginació en filosofia; de les concepcions simbòliques dels sistemes i en què la Filosofia és Art	277	44
Per a nosaltres el joves	296	311	Grecia. Dr. P. Bosc i Gimpera, trad.	298	338	Id. id. id.	278	55
De «Renaixement».			Henri CHANTAVOINE.			Id. id. id.	279	70
Voldríem convence'ls bonament	284	155	L'Absència. A. A., trad.	291	260	PINDAR.		
Els joves del «Vell Moto». Xaruga subtila	305	456	L. DESCAVES.			Pítica XII	283	133
MARTI I JULIA, D.			Llegir, escriure i comptar.	281	109	Olímpiques, IV i V	301	387
Després de la vaga	304	445	G. FERRERO.			Id. XII i XIV	297	323
De la «Revista Escolar Catalana».			Londres. J. C., trad.	281	101	Carles Riba-Bracons, trad.		
Ll. NICOLAU d'OLWER.			Id. id.	282	116	R. POINCARÉ.		
En Bernat Metge i les seves obres	290	251	Id. id.	283	133	Com cal governar	276	17
De la revista «València».			La castedat i el dever, K. trad.	306	472	S.		
Francesc CAMBO.			Castedat i capacitat de treball. C., trad.	308	503	La consciència francesa. La pau escolar	287	196
La missió d'En Llorente	307	495	Id. id. id.	310	536	SHAKESPEARE.		
De «Allgemeine Rundschau», de Munich.			El temperament dels adults. C., trad.	312	565	Una escena de Enric VI. Ferràn i Mayoral, J., traductor	278	5
Dr. HUTTERMANN.			La força de l'insensibilitat. C., trad.	314	597	Sonets. M. Morera i Galicia, trad.	318	661
De la moralitat del cinema	295	302	GENESI.			SENECA, L. Anneu.		
De l'«Efemeris», d'Atenes.			Capítol XXVII. Frederic Clascar, Pbre., trad.	277	39	Medea. Ll. Bertràn i Pijoàn, trad.	303	404
Dr. N. LIBADAS.			GOETHE.			VAMBERY, Armini, Prof.		
Els catalans a Grecia.			De les converses de Goethe amb Eckermann, (fragment). Q. trad.	305	451	La raó de la desfeta de Turquia	280	92
Els castells catalans de la Grecia Continental, per A. Rubió i Lluch, traducció de Jordi M. Mavarakis	307	487	HIERODES I FILARI.			WILDE, Oscar.		
De l'«Estia», d'Atenes.			Del Filògelos. Trad. Ll. Segalà	320	695	L'Artista. Josep Carner, traductor	289	226
Del passat. Una exclamació catalana	307	488	Nicolai V. GOGOL.					
De «Le Temps».			El Revisor. Comedia en 5 actes. C. R. B., trad.	310	539			
La reculada del clericalisme a Italia.	315	616	Id. id. id.	311	551			
De «Les Annales des Nationalités».			Id. id. id.	312	570			
M. HROUCHEVSKY.			Id. id. id.	314	604			
Compendi de la historia de Ucrania	301	390	Id. id. id.	315	617			
De «Review of Reviews».			Id. id. id.	316	633			
El nou malalt d'Europa.			Id. id. id.	318	669			
El xocant estat d'Àustria-Hongria	286	186	Id. id. id.	319	680			
Vers la unitat bàlcanica	305	453	Id. id. id.	320	697			
El vot de la dona.	308	502	BIBLIOGRÀFICA					
De «La Revue Bleue».			Biblioteca Valenciana Popular	291	263	Goigs de Ntra. Sra. del Roser atribuïts a St. Vicens Ferrer, editats per en V. Serra Boldú	286	191
Barcelona i els grans santuaris catalans	206	470	Clascar, Frederic. — L'adreça de un llibre nou	279	78	Himnes Homèrics	285	174
			«Estudio». Una bella revista	279	77	Institut d'Estudis Catalans. El		

CRONIQUES

BIBLIOGRÀFICA

Goigs de Ntra. Sra. del Roser atribuïts a St. Vicens Ferrer, editats per en V. Serra Boldú

286 191
285 174

INDEX

Núms.	Págs.	Núms.	Págs.
Diccionari general de la llengua catalana. L'Atlas lingüístic	302 414	per D. P. Estasén	293 270
Id. id. Varies notícies.	321 711	Conferència de D. Lluís Ribera i Soler	288 222
La Revista «Museum»	279 78	Primera Assamblea de Dependents del Comerç i de l'Indústria. Temes	288 222
Id. id. id.	284 157	CENTRE POPULAR CATALANISTA de Sant Andreu.	
Id. id. id.	295 303	Conferència de D. Ll. Duran i Ventosa, sobre l'Obra cultural i patriòtica desenrotllada a la Diputació. Telegrama del senyor President del Consell de Ministres	285 172
Las Bellas Mentas de aquí. Un llibre en preparació	278 62	En el COL·LEGI D'ADVOCATS	318 670
Id. id. Un ciclo de cultura catalana	284 157	ORFEO DE SANS.	
Lectura Popular. Biblioteca de autors catalans	293 270	Concurs de lectura catalana	289 239
L'Unió i els Anals de les Nacionalitats	299 363	SOCIETAT ASTRONOMICA D'ESPANYA I AMERICANA	
Lliga del Bon Mot. Un nou follet de la	279 76	SOCIEDAD ECONOMICA BARCELONESA DE AMIGOS DEL PAIS	
Qüestions civils estudiades segons nostre Dret, per Lluís de Peguera i extractades per Francisco Maspons i Anglasesell	293 270	Instancia afirmant la necessitat inel·ludible de l'ensenyança del catecisme a l'escola	287 207
«Renovació». Setmanari nacionalista	299 365	UNIO ULTRAMARINA.	
Revista anyal del Centre A. de D. del C. i de la I.	301 399	Conferència sobre les vagues, per D. Alexandre Bulart i Rialp	285 174
Sánchez Rojas. Lectura del seu llibre, «Retrats de Mujeres»	285 174		
Una revista de lletres i arts del llibre: quatre facicles de «Bibliofilia»	281 110		
CORPORATIVA		JOCS FLORALS	
ACADEMIA DE BONES LLETRES.		Consistori dels Jocs Florals de Barcelona. VEREDICTE.	290 244
Lectura d'un treball del Sr. Miret i Sans sobre la pressa i dominació de la ciutat de Fraga pel Rei Alfons el Batallador	285 174	Id. id. id. Convocatoria per als de 1914, LV de llur restauració	320 702
Recepció del acadèmic Don Cosme Parpal i Marqués.	288 223	La festa dels Jocs Florals de Barcelona	292 266
Lectura de una monografia de D. Ferran de Sagarra, sobre'l Castell dels Comtes de Barcelona a St. Pere de Vilamajor.	293 271	Jocs Florals esperantistes de OLOT	293 270
ASSOCIACIO D'ARQUITECTES DE CATALUNYA.		Id. id. id. d'ESPARRAGUERA. Veredicté	296 319
Cicle de conferències a càrrec de D. Josep Coll i Vilaclara	288 223	Jocs Florals de la Societat CATALUNYA NOVA. Cartell	299 366
ATENEU BARCELONES.		Jocs Florals d'OLOT. Cartell (Vegi's discurs, d'En Bofill i Matas)	302 413
Conferència d'En Massó i Torrens, sobre en Cerverí de Girona.	286 190	Jocs Florals de LAS CORTS. Cartell.	302 414
Sessió inaugural. Fragments de Discurs presidencial	288 221	Id. id. de la Societat CATALUNYA NOVA de Montevideo	302 414
Historia del pensament polític català durant la guerra d'Espanya amb la República Francesa. Conferència de D. Angel Ossorio i Gallardo	296 316	Id. id. de GIRONA. Cartell	305 463
CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS del C. i de la I.			
<i>Conferències de Dret Mercantil.</i>		MÚSICA	
Sobre Suspensió de pagaments, per D. J. Carner	284 154	Academia Granados. Concert Risler	290 255
Sobre la Lletra de canvi, per D. Frederic Rahola	284 156	Associació de «Música da Câmara»	282 127
Sobre Constitució de Societats Mercantils, per Don Francesc Cambó	286 191	Constitució de la «Associació de Música da Câmara. Sessions de inauguració al Palau de la Música Catalana	289 239
Sobre Dret Marítim, per D. J. Roig i Bergadà	286 191	Associació Musical de Barcelona. Quatre concerts, cicle històric de la Sonata	291 263
Sobre els comptes corrents		Concert al P. de la M. C. de l'Orquesta Sinfònica i el violinista Manent	284 154
		Concert de la Schola Orfèonica	286 191
		Dues pianistes notables. T. sa Bonich—Carme Abella	
		Escola Mossèn Cinto	
		Concert del jove pianista E. quiel Martín, al Foment	
		Treball Nacional	
		Funció de comiat de la tatriu catalana, M. Bartos, L'«Ocellet» de J. del, text català d'En J.	
		Gala Placidia al Liceu	
		L'Orfeó Gracienc	
		Programes dels cinc grups certs organitzats per la neriana en el Palau de la M. C.	291 200
		Quartet «Renaixement»	284 154
OBITUARI			
		Arteaga, Pereira	276 29
		Falp i Plana	311 559
		Dr. Laguarda	318 666
		Segimón Moret	277 47
		Lluís B. Nadal	304 442
		J. Sol i Ortega	304 442
		Ildefons Sunyol	304 443
		Esteve Sunyol i Gasòliva	284 158
		Francesc Ubach i Vinyeta	276 29
		Cardenal Vives	306 478
POLÍTICA			
		Aniversari de les Bases de Manresa, XXI.	286 190
		Comissió organitzadora del Partit Liberal	288 221
		Comissions auxiliars i organització forana de la Lliga Regionalista	288 221
		DIADA REGIONALISTA.	
		Acort de celebrar-la	284 152
		Miting al Tívoli. Apat de 2000 cuberts al Palau de Belles Arts	287 205
		Diada Regionalista celebrada a Tarragona	290 253
		Id. id. id. a Falset	297 335
		Joventut d'U. F. N. R. al Poble Nou	285 173
		La Junta Diocesana d'Acció Catòlica contra el projecte suprimint la ensenyança obligatoria del Catecisme	284 152
		L'Ajuntament de St. Carles de la Ràpita	285 173
		La Bandera catalana a la Diputació de Girona.	285 173
		La Lliga Regionalista de Tarragona a la de Barcelona	286 190
		La qüestió de les Notaríes	299 364
		Els Opositors a Notaríes	284 152
		Sobre un Miting celebrat a Madrid, demanant la centralització de les Notaríes	286 190
		La U. F. N. R. i les eleccions provincials	279 75
		Les eleccions del diumenge passat	283 143
		Sobre les passades eleccions	284 152
		Els mals pastors	284 152
		L'homenatge a l'Abadal	289 238
		DE MANCOMUNITATS.	
		Assamblea de Mancomunitats	276 29
		Reunió dels parlamentaris catalans	278 62
		Telegrames dels Diputats provincials al P. del C. de M.	

INDEX

	Núms.	Págs.		Núms.	Págs.		Núms.	Págs.
Comte de Ro-			nada	289	239	i la Diputació de València	300	380
irona, pro-Manco-	284	152	Una Escola d'Art Dramàtic	277	47	Interview amb el Sr. Abadal, respecte a lo esdevingut entre la Comissió d'Aigües de Barcelona i el Ministre senyor Alba	288	220
Diputats i Senadors	284	152	Escola catalana d'Art Dramàtic	296	317	L'Abadal a l'Ajuntament	283	142
panya a la Diputació			«AUDITORIUM». Projectes d'En Adrià Gual	316	635	L'actuació universitària catalana en el Congrés de Ciències de Madrid	296	318
la reunió an-	288	221						
	289	238						
Sr. Comte de			Adhesions a les Normes Ortogràfiques de l'I. d'E. C.	284	153	L'ART POPULAR i les aspiracions nacionals a Europa.		
telegrama dels			Id. id. id. id.	285	174	Plan de conferències a l'Ecole de Hautes Etudes Socials, de París, en els cursos de 1913-14	302	413
Diputats	289	238	Id. id. id. id.	286	191	L'Associació Protectora d'Ensenyança Catalana	320	702
Comanones pro-			Arxius de l'Institut de Ciències	300	383	L'ensenyança a Espanya. Col·lecció de Cartogrames i diagrames	307	495
el dinar dels			Biblioteca Pública de St. Andreu	285	174	L'Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques	299	364
Diputats provincials reunits			Biblioteca Museu Bassols	302	414	Monument de Mossen Cinto	319	687
a Madrid, amb referència a les Mancomunitats	289	238	Concurs de Història de Catalunya	303	431	Monument al Rei D. Jaume I. Reunió a Palma de la Comissió erectora	289	239
Reunió dels Senadors i Diputats liberals catalans en el domicili de Don Salvador Maluquer de Tirrell a Madrid	289	239	Conferències al Palau de B. A. sobre la Ciutat Jardí	290	255	Id. id. Bases aprovades pel Ajuntament de Palma per al concurs de projectes al monument	291	262
Assamblea de Diputats provincials que componen la ponència de la Mancomunitat catalana	291	263	Conferències de Mr. George Benoit-Lery, secretari de la Associació de Ciutats Jardins de França.	293	270	Museu Arqueològic i de reproduccions del Parc. Exposició de teixits i brodats de la col·lecció Pascó	288	223
Constitució de les Diputacions provincials catalanes	292	266	Conferències de la Societat Cívica «La Ciutat Jardí»	298	349	Per l'obra d'En Joaquim Torres-García. «Les Arts i els Artistes» a la Diputació Provincial de Barcelona	318	671
La nova ponència de Mancomunitat	298	358	Congrés de Metges de llengua catalana. (Primer)	296	314	Per l'obra d'En Joaquim Torres-García	320	701
Per la Gran Assamblea Catalana	311	553	Congrés d'Art Cristià a Catalunya. (Primer) Programa	301	393	Pro Poesia Valenciana	320	702
La gran Assamblea de Catalunya	313	589	Congrés espanyol de geografia colonial i mercantil (segón)	314	607	Representació proporcional a França	278	62
Mancomunitat Gallega	284	153	Cultura Valenciana	301	392	Setè centenari de la batalla de Muret	299	365
			Curs internacional d'expansió comercial a Budapest	275	13	Una campanya i un incident. (Diaz-Retg — Oteyza).	309	522
			Id. id.	287	205	Una marca catalana d'automòbils	376	30
			Id. id.	295	303			
Presa de possessió de l'alcaldia del nou batlle D. Josep Collaso	289	238	Discurs de D. ^a Maria de la C. Torner, a l'Aplec de Senyores celebrat per la Lliga del Bon Mot al Patronat de Poblet	291	261			
Una adhesió ministerial categòrica al regionalisme, en les festes del cinquantenari de «MIREIO»	306	478	Escoles del Districte VI	292	266			
			Hospital Clínic de Barcelona. Datos referents a la seva marxa	285	174			
			Institut Català de Gimnàstica Rítmica. Curs 1913-14.	319	686			
			L'Institut d'Estudis Valencians					

DE TEATRE

Festa Hel·lènica al Palau de la M. C. a benefici de la Protecció de l'infancia abando-

